

Monika Wiśła

absolwentka filologii germańskiej
Uniwersytetu Wrocławskiego,
nauczyciel dyplomowany, doradca metodyczny
ds. nauczania języka niemieckiego i 2-go
języka obcego, konsultant BBODN ds. 2-go języka
obcego, trener, edukator, coach,
autorka publikacji z zakresu metodyki nauczania
języka niemieckiego i 2-go języka obcego

Bielsko-Biała, 16.03.2020

**Opinia merytoryczno-dydaktyczna na temat
Programu nauczania języka niemieckiego
jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej
Wariant II.2
Autorka: Marta Wawrzyniak
Wydawnictwo: Klett Polska sp. z o.o.**

Program nauczania Marty Wawrzyniak dotyczy kształcenia ogólnego w zakresie języka niemieckiego na drugim etapie edukacyjnym w wariantcie II.2 nowej podstawy programowej. Program obejmuje dwuletni cykl kształcenia językowego w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i jest przeznaczony dla uczniów, którzy w klasie VII rozpoczynają naukę drugiego języka obcego.

Program nauczania obejmuje jeden etap edukacyjny i dotyczy nauczania jednego przedmiotu – może być więc dopuszczony do użytku szkolnego, ponieważ stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.

Program sprawdzono pod względem zgodności z następującymi aktami prawnym:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

Program jest zgodny z wymienionymi aktami prawnymi.

Program nauczania autorstwa Marty Wawrzyniak spełnia wymagania formalne określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania (Dz. U. Poz. 752) i zawiera:

1. Cele ogólne oraz szczegółowe kształcenia i wychowania zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego
2. Treści nauczania i oczekiwane efekty kształcenia uczniów
3. Opis osiągania szczegółowych wymagań edukacyjnych
4. Ocenianie osiągnięć uczniów

- 1) Cele ogólne oraz szczegółowe kształcenia i wychowania zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego

Opisane w Programie cele kształcenia i wychowania koncentrują się na kształtowaniu i rozwijaniu wszystkich kompetencji kluczowych w tym kompetencji wielojęzyczności, myślenia matematycznego, posługiwania technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, rozwiązywania problemów, umiejętności pracy zespołowej oraz odnoszą się do trzynastu zasadniczych elementów ogólnych kształcenia. Autorka zakłada realizację wszystkich szczegółowych celów kształcenia językowego, które pozostają w ścisłej korelacji z podstawą programową oraz kładzie nacisk na rolę wychowawczą nauczyciela oraz świadome kształtowanie postaw uczniowskich wskazanych w podstawie programowej.

Program zawiera ogólne wymagania podstawy programowej podzielone na umiejętności językowe, które są niezbędne do osiągnięcia poziomu biegłości językowej A1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

Wymagania szczegółowe są zgodne z zapisami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i ściśle związane z celami kształcenia. Materiał nauczania został ujęty w obszary tematyczne oraz podzielony na umiejętności stricte językowe: znajomość środków językowych, rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, tworzenie wypowiedzi ustnych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnych, reagowanie na wypowiedzi ustnie oraz w formie tekstu pisanego, przetwarzanie wypowiedzi ustnie lub pisemnie.

- 2) Treści nauczania i oczekiwane efekty kształcenia uczniów

Treści nauczania są odpowiednio dobrane oraz oparte na podstawie programowej a także dostosowane do obszarów zainteresowań ucznia. Program zakłada opanowanie takich treści jak:

- podstawowe struktury gramatyczne, które umożliwiają formułowanie wypowiedzi w odniesieniu do teraźniejszości, przeszłości i przyszłości oraz do relacji przestrzennych;

- podstawowe funkcje językowe umożliwiające posługiwanie się językiem w prostych, nieformalnych sytuacjach dnia codziennego;
- zasady wymowy i ortografii;
- podstawowe wiadomości o obszarze nauczanego języka;
- wprowadzenie do pracy ze słownikiem dwujęzycznym;
- przygotowanie do realizacji prostych projektów zespołowych.

Zakres tematyczny w programie został podzielony na bloki tematyczne, struktury gramatyczne oraz funkcje językowe, które są adekwatne do wymagań podstawy programowej na tym etapie edukacyjnym.

Struktury gramatyczne zostały w taki sposób ujęte, aby umożliwiły realizację jak najszerszego zakresu wymagań określonych w podstawie programowej.

Funkcje językowe zostały zaplanowane od najprostszyc i zarazem najważniejszych a następnie są stopniowo rozszerzane o dalsze elementy.

3) Opis osiągania szczegółowych wymagań edukacyjnych

Autorka proponuje relatywnie zindywidualizowany proces nauczania oraz zachęca do stosowania materiałów autentycznych i korzystania ze znajomości innych języków obcych. Jednocześnie podkreśla rolę znajomości innych języków jako elementu motywującego i przyspieszającego opanowanie języka niemieckiego jako 2-go języka obcego. Program zawiera cenne wskazówki do stosowania różnych gier, zabaw oraz technologii informacyjnych do rozwijania umiejętności językowych uczniów.

Głównym celem programu jest cel komunikacyjny, co jest całkowicie zgodne z założeniami podstawy programowej. Poprawność językowa jest wprawdzie istotna, ale nie powinna stanowić celu dydaktycznego sama w sobie. Autorka wskazuje na istotę używania języka niemieckiego zarówno na lekcjach jak i w sytuacjach pozalekcyjnych, co powinno pomóc uczniom w praktycznym zastosowaniu zdobytej wiedzy i doskonaleniu ich umiejętności językowych.

W Programie autorka proponuje szereg metod i technik nauczania i uczenia się oraz podaje katalog tekstów i materiałów autentycznych do rozwijania poszczególnych sprawności językowych a także zamieszcza przykładowe scenariusze lekcji.

4) Ocenianie osiągnięć uczniów

Opiniowany Program postrzega ocenianie jako narzędzie do motywowania do nauki. Ocenianie powinno służyć do doceniania działań podjętych przez ucznia, jego indywidualnych osiągnięć oraz jako możliwość rozwijania

własnych pasji i zainteresowań. Ocenianie na lekcjach języka niemieckiego w szkole na poziomie II.2. musi być skorelowane z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Program podkreśla wagę oceniania kształtującego, samooceny ucznia oraz autonomii ucznia, dzięki czemu wzrasta poczucie własnej wartości i pewność siebie. Ocenianie kształtujące wskazuje uczniowi co wie, co potrafi i czego powinien i może uczyć się dalej oraz opiera się na dobrze sformułowanych i uświadomionych celach lekcyjnych. Wpływa to pozytywnie na rozwój ucznia, zdobywanego przez niego umiejętności i pozwala na osiąganie coraz lepszych efektów nauczania i uczenia się. Autorka wskazuje na znaczenie informacji zwrotnej oraz istotę samooceny ucznia w procesie dydaktyczno-wychowawczym. W programie znajdziemy także przykład takiej samooceny.

Opiniowany Program nauczania Marty Wawrzyniak jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym, zgodny z podstawą programową i dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.

Podsumowując: Programu nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej. Wariant II.2 autorstwa Marty Wawrzyniak może zostać dopuszczony do użytku szkolnego na II etapie edukacyjnym.

